

***KOORDINERINGSGRUPPE FOR «ENERGISTASJONER FOR GRØNN
NÆRINGSTRANSPORT»,
SAMARBEIDSPROSJEKT ØSLOREGIONEN OG ØSTLANDSSAMARBEIDET***

REFERAT FRA MØTE 16.02.2023, OSLO RÅDHUS

UTKAST PER 21.02.2023

Tilstede:

Navn	Virksomhet
Bjørn Nordby	Asker kommune
Magnus Øgård	Eidsvoll kommune
Dag Aanesen	Drammensregionen
Kristian A. Moen (via Teams)	Drammen kommune
Grete Rasmussen	Fredrikstad kommune
Espen Kristoffer Jenssen	Holmestrand kommune
Frida Christine Skjørberg Dahl	Innlandet FK
Lars Kristian Dahl (via Teams)	Innlandet FK
Charlotte Aune Bryne	Moss kommune
Egil Tofte	Nord-Fron kommune
Marte Berdahl (via Teams)	Notodden kommune
Margrethe Lunder	Oslo kommune
Yngvil Holt	Porsgrunn kommune
Erik Habberstad	Stange kommune
Caspar Johan Eidsbråten (via Teams)	Vestfold og Telemark FK
Kjersti Visnes Øksenholt	Vestfold og Telemark FK
Trond Hammervoll	Viken FK

Innledere: Simen Narum, Grønt Landtransportprogram
Tor Mjøs, Eirin Lund, Norconsult

Prosjektteam: Lotta Möllerfalk, Kristian Singh-Nergård, Thelma Bay Bang, Eva Næss Karlsen

Møteleder: Charlotte Aune Bryne, Moss kommune

[Se presentasjoner fra møtet her.](#)

Sak 1. Godkjenning av sakliste

Sakliste godkjent.

Sak 2. Godkjenning av referat fra møte 25.10.2022

Møtereferat sendes ut for evt kommentarer etter møtet 16. februar.

Sak 3. Runde rundt bordet på aktuelle saker

Kommentarer/momenter fra runde rundt bordet:

Mosseregionen:

- Strategisk næringsplan som innrulleres (skal ha inn Vestby) godkjennes innen sommeren. Inkluderer et næringsområde på Vestby, pluss Våler.

- Egne seg for denne type bruk også
- Stort område i Moss som legges ut næring. Mossemarka, bygges ut til energikrevende næring.
- SVV: utbygging av riksvei 19 er forsinket
- Forsvaret: ønsker ikke at det skal bygges mer (ønsker byggeforbud: sannsynlig at det vil skje)

Innlandet fylkeskommune

- Møte med energileverandører -> utvikle veipark (fremtidig sted for lokalisering av energistasjon). Vinstra, Nord-Fron
- Regional plan for klima energi og miljø
 - Tilrettelegge for gående/syklende og grønn nyttetransport
 - Energihovedmål: ledende posisjon for omstilling og bruk av fornybar energi (naturhensyn mtp areal)

Drammensregionen

- Venter på strategidokument, snart godkjent
- Regionrådet godkjent at Drammen deltar i dette prosjektet (grønn næringstransport)
 - Mål: gjennomføre forstudie og få fram beslutningsgrunnlag
 - På sikt: etablere faggruppe på dette prosjektet
 - Etter hvert: bidra med helt konkrete arealer for ladestasjoner
- Øvre eiker: areal regulert til næring
- Pukkverk (som også er interessert i prosjektet)

Holmestrand kommune

- Uttalt ønske om å være næringsvennlig; utvidelse havnekleiva ++
- De har store områder rundt E18
- Fått tre innspill på veiserviceanlegg langs e18 (10-25 dekar) -> fra private aktører. De er positive til dette, også på politisk nivå.

Asker kommune

- Et par lokasjoner som tidligere er nevnt for mulige energistasjoner, noen har kommet lenger enn andre

Stange/Hamarregionen

- Biogastasjon er etablert, Gasum på Innlandsporten
- Spilt inn forslag på noen andre lokasjoner
- Utfordringer; hva er avkastningen på arealet for private eiere? Energistasjoner kaster ikke mye av seg.
- Bekymret for strømkapasitet. Espa: sliter med kapasitet på strøm pga strømtopper på torsdager og søndager. Ny trafo koster 25 mill. Jobber med akkumulatører, som kan ta strømtoppene (mulig sambruk for lastebiler)
- Godsterminal på bane, jobbes med å kombinere strøm til dette forbruket.

Eidsvoll kommune/Gardemoreregionen

- Ullensaker kommune: Kunnskapsbyen Lillestrøm næringsutvikling-prosjektet (ettårig): identifisere mulighetsrommet for samlokalisering av alle typer energibærere.
- Eidsvoll kommune: klima og energi-plan til høring: delmål om å tilrettelegge infrastruktur for energistasjoner
- Interesse om å etablere energistasjoner i Eidsvoll kommune
- Har også en aktiv plansak: Ormlia sør hvor dette ses på, men der er situasjonen krevende mtp strømtilgang.

Fredrikstad kommune

- Ingen store veier gjennom Fredrikstad derfor ikke fått identifisert arealer

- Behov for en trygghet før de går "all in"
- Det haster med å få på plass kunnskap om hva som er i transportnæringens interesse om hva/hvor/hvor tett? Skal de jobbe for energistasjoner eller er det ikke relevant ?

Porsgrunn kommune:

- 95% av Porsgrunns utslipp kommer fra industri, men av de 5% eller står vei for 50% siden det er trafikk inn og ut til all denne industri.
- Rullering av kommuneplanens arealdel.
- Strøm og energi er også en utfordring her
- De er i dialog om et spesifikt område, privateid, langs E18. Veldig gunstig lokasjon ved siden av SVV sin kontrollvektstasjon.

Vestfold og Telemark fylkeskommune:

- Esso på Slagentangen skal avvikle petroleum på sikt
- Knutepunkt H2.
- Mye lokal biogassprod: bland annet brukt av lokalbusser i Tønsberg.
- Grønn jyllandskorridor, sammen med 25 andre partnere fått tilskudd.
- Bistå kommunene og sette krav
- Har E18, ønsker bedre samarbeid mellom kommuner.
- E134: Kviteseid. holder på å få godkjent tilskudd til biogasstasjon

Oslo kommune

- To energistasjoner på vei opp
- Grønlikaia Oslo havn: før påske (6 ladepunkter for lastebil)
- Biogasstasjon på Ryen 1. våren, her vil det også etter hvert være lading.
- Største utfordring: finne areal som er tilgjengelig på lang sikt
- Utlysning på tilskudd: hvis private kan stille med areal, finansierer de 80% av investeringskostnaden for tungbilslading
 - 3 søknader innvilget = 28 ladestasjoner. Neste søkn.runde er 1 mars. Står detaljer på klimatilskudd.no.
 - 1 fra eksisterende energistasjon 2 fra andre områder
- Spørsmål til Oslo kommune og svar i møtet:
 - Samarbeid bymiljøetaten og Oslo havn: etablering og drift mellom kommune og aktør.
 - Anbudskonkurranse: mulighet for å dele dokumenter? (kravspesifikasjonene: for eksempel på kraft)
 - Tilskuddsordningene: er det noen krav? (offentlig tilgjengelig)+ evalueringskriteriet: nærhet til hovedvei osv
 - Klimatilskudd (står detaljert)
 - 2 ordninger: depotlading + hurtiglading. Har blitt endret i ettertid etter Enova sin ordning
 - Tilsvarende ordning for offentlige biogasstasjoner (lite interesse, ingen søknader) De har også samme ordning på biogass men har ikke fått noen søknader der. Nå skal de prøve å sette en endelig frist for å se om det vil trigge søknader.

Nord-Fron

- Vinstra veipark
- Midt mellom storbyene, 4h fra Oslo, 4h fra Trondheim og Ålesund og 8h fra Bergen.
- Vinstra veipark etablert 2016: (60 parkeringsplasser for langtransport, 70 daa. Mange ladeplasser for personbil som er stort trøkk på.
- Regulert til veiformål (lading/fylling = veiformål) avhengig av grunneier (Vegvesen)
- Største spørsmål/utfordring: strøm
- Lokale netteier sier det er et spm om pris.

- Circle K sendt forespørsel til nettselskap og har fått svar om at det ikke er nok strøm i området for større ladestasjon til lastebiler. Kommunen har fulgt opp og fått en prisantydning på ca kr. 6 mill for fremføring av strøm for 4 MW effekt.
- Betingelser for lading; stort spørsmål knyttet til tilgjengelighet (24/7 eller kun i visse tidsrom)
- Skal på befaring i området 20 mars
- Ikke noe annet knyttet til andre energiformene (hydrogen/biogass)

Viken fylkeskommune:

- Regionale planer utenom det vanlige (pga fylkesoppløsning), men som man håper blir ett grunnlag som de nye fylkene tar videre
- Tilrettelegging og utbygging av infrastruktur for fossilfri transport
- Godstransport og terminaler
- Fulle og ladestasjon: prøver å knytte opp mot døgnhvile etc
- Må ses i sammenheng med statlige planer (SSV), er bekymret or for dårlig beslutningsgrunnlag.

Notodden

- Vedtatt en reguleringsplan e134 -> lagt på is av vegvesenet
- Legge til rette for fyllestasjon
- Med i hydrogenvegen som går mellom Vestlandet og Østlandet, fremme H2 langs E134.
- Ser grovt på mulige tomter
- Hovedspørsmål/utfordring: Tilgang på strøm

Sak 4. Kommunikasjon: Nettsiden www.energistasjoner.org (Arbeidspakke 4)

Kommentarer/momenter fra diskusjon:

- Prosjektteamet inviterer til innspill til nettsiden (design og innhold)

Sak 5. Resultater fra transportmønstreanalyse og videre oppfølging (Arbeidspakke 1)

Presentasjon av resultater fra analyse, v/Simen Narum, Grønt landtransportprogram

Kommentarer/momenter fra diskusjon og hvordan følge opp videre:

- Skjema på nettsiden [energistasjoner.org](http://www.energistasjoner.org) for utfylling av kommuner: <https://www.energistasjoner.org/arealer/kartlegging-potensielle-tomter>
- Se i sammenheng med trafostasjoner i nettet
- Saksbehandler i kommunene bruker flere kart, mulig å integrere?
- Resultat fra analysene brukes ifm fylkeskommunenes regionale planer?
- Kommentar på resultat fra analysene, eks. Porsgrunn – Herøya, ikke nødvendigvis et egnet sted for energistasjon
- Skjønnsmessig vurdering i tillegg til data fra stoppmønstreanalysen (og annen info)
- Kommentar på ulike roller. Vurderinger i kommunene når får henvendelser. Hvor stort areal kreves? Bra om kommer noe som kommunen kan ta stilling til, f.eks. størrelse på areal for infrastruktur
- Stoppmønstreanalysen viser dagens bruk, ut fra et datasett. Ikke nødvendigvis der fremtidige energistasjoner skal lokaliseres, f.eks. Herøya
- Bruke kunnskapsgrunnlaget for å analysere hvor det er best å sette stasjonene
- Kommunene legge til rette og kartlegge, ikke begrensende for at andre tomtearealer (privat grunneiere) vurderes
- Veien videre:
 - Innhente informasjon fra kommuner og andre
 - Hvilke krav skal være avklart? Prosjektet lage et dokument med en guide/sjekkliste (10-punktsliste)/kriterieliste på hva som bør kartlegges for vurdering av potensielle lokasjoner. bestilling". Enkel kravspek på hva som må være på plass.

- Enkel konsekvensvurdering. Forenklet KU
- Legges inn fortløpende oppdatert informasjon om potensielle tomter. Ikke en tidsfrist. Kommunene på forskjellige nivå/stadium for vurdering av potensielle arealer
- Viktig kommunikasjonsjobb, at kommunenes kartlegging ikke begrensende for andre private initiativ. Kommunikasjon/samarbeid med GLP, private og næringsaktører.

Sak 6. Utvikling av veileder for etablering av energistasjoner (Arbeidspakke 3)

Presentasjon av forslag til gjennomføring av oppdrag «Utvikling av veileder for etablering av energistasjoner» v/Tor Mjøs og Eirin Lund (via Teams), Norconsult

Kommentarer/momenter fra diskusjon:

- Forslag til gjennomføring av oppdrag ser bra ut. Viktig at ulike roller
- Spørsmål på vurderinger av målgruppe for veileder
- Kommentar om lønnsomhetsbetraktninger, markedsvurdering - mer utbygger som vurderes, bl.a. ift mulige støtteordninger.
- Utvikling av område. Størrelse, format. Lokasjon kostbar å utvikle videre,
- Lage sjekklister
- Arealvurderinger inkludere servicefunksjoner. Døgnhvileplasser.
- Henvisning til Norconsult oppdrag for Nye Veier-oppdrag om utslippsfrie anleggsplasser hvilke lokasjoner som kan tas videre til energistasjoner
- Skille mellom forskjellige saker, typiske case. Aktuelt å skille mellom noen arketyperiske stasjoner, for å unngå en for lang sjekklister?
- Alle har samme arealkomplikasjoner, el-lading har enklere vurdering, mer kompliserte risikovurderinger når biogass eller hydrogen
- Splitte opp i ulike varianter avhengig av portefølje
- Case Vinstra: strømleverandør, leveringssikkerhet for kraft
- Spørsmål om inkludere prosess med nettilknytning. Veileder også nytteverdi for nettselskap
- Pilotkommuner til workshop. Prosjektledelsen inviterer noen kommuner til workshop. Mix av personer, med engasjement og ulik kompetanse.

Sak 7. Status fra prosjektledelsen (Arbeidspakke 2 og 5)

Se presentasjon fra møtet.

Kommentarer/momenter fra diskusjon:

- Se presentasjon for gjennomførte og kommende arrangement. Lotta arbeider med notat om teknologinøytralitet.
- Ang. Rapportering av timeinnsats fra kommunene. Prosjektledelsen tar seg av rapportering av timeinnsats fra deltakelse på møter, workshops osv. Ta evt kommentar hvis spørsmål om rapportering/timeinnsats i prosjektet.

Sak 8. Eventuelt

Spørsmål om tema teknologinøytralitet og kommunenes rolle for å fremme ulike teknologier.

Kommentarer i møtet:

- Overordnet teknologinøytralitet, men markedsstyrt (tilbud og etterspørsel) hvilken teknologi som bygges ut
- Byggesaksbehandling og vurdering av teknologi – konsekvensutredning - risikovurdering, tomtespesifikk vurdering
- Politisk valg/prioriteringer
- Oslo kommune – strategi om el, biogass, hydrogen. Støtteordninger for alle teknologier
- Satsing på biogass i noen kommuner og fylkeskommuner

Neste møte i mai 2023: Prosjektledelsen foreslår dato for neste møte: 30. mai, kl 13-15 på Teams.